

työn

3-4/2007

MAAILMA

Vihreä työ

Tässä numerossa

Ilmastonmuutos työn maailmassa 2, Työntekijät ilmastotalkoissa 4, Ilmastonmuutos ihmisen arjessa 6, Alkuperäiskansat ilmastonmuutoksen puristuksessa 8, Ylipitkät työviikot joka viidennellä 10, Työn Maailma ja Suomi 11, Työn Maailma uutisotsikoissa 12

työn

MAAILMA

Työn Maailma -lehden artikkelit perustuvat Kansainvälisen työjärjestön ILO:n julkaiseman *World of Work* -lehden aineistoon. Lehden tehtävänä on tehdä ILO:n toimintaa tunnetuksi Suomessa sekä kertoa ajankohtaisista työelämään liittyvistä kysymyksistä eri puolilla maailmaa. Kirjoitukset eivät kuitenkaan välttämättä edusta ILO:n virallista kantaa. Lehti ilmestyy suomen lisäksi 14 muulla kielellä.

Työn Maailma -lehteä julkaisee Suomen ILO-neuvottelukunta, jonka tehtävänä on avustaa työministeriötä ILO:n toimialaan kuuluvien asioiden käsittelyssä. Neuvottelukunnan tehtävät on määritelty Suomen ILO-neuvottelukunnasta annetussa asetuksessa (851/77). Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 12 jäsentä, jotka edustavat työasiain-, sosiaali- ja terveys- sekä ulkoasiainhallintoa, julkisen alan työnantajatahoja ja merkittäviä työantaja- ja yöntekijäkeskusjärjestöjä. Neuvottelukunnan puheenjohtaja toimii myös *Työn Maailma* -lehden päätoimittajana.

Yhdestä kahteen sivua lehdestä on varattu neuvottelukunnan omalle tiedotusaineistolle.

Lehti ilmestyy kolmesta neljään kertaa vuodessa.

Tämän lehden artikkelit on aiemmin julkaistu *World of Work* -lehden numerossa 60.

Päätoimittaja
Matti Salmenperä
Johtaja
Työministeriö
PL 34, 00023 VALTIONEUVOSTO

Toimitus ja taitto
Marketta Ollikainen
LavengriPress
Neljäs Linja 17 - 19 A 26,
00530 HELSINKI
email: marketta.ollikainen@kolumbus.fi

Painopaikka
Edita Prima Oy

Osoitteenmuutokset ja tilaukset:
email: rekisteripalvelut@edita.fi tai
Fax: 020 450 2452
(Osoitteenmuutoksiin/tilauksiin pydetään laittamaan viitteeksi ”Työn Maailma -lehti”)

ISSN 1237-4571

Kannen kuva: ILO

Ilmastonmuutos työn maailmassa

Nopeasti muuttuvilla ilmasto-oloilla saattaa olla arvaamattomia seurauksia työpaikkoihin ja työllisyyteen. Erityisen haavoittuvia ovat sellaiset alat kuten turismi tai maatalous, joissa sääoloilla on ratkaiseva rooli elinkeinon harjoittamisessa. Ilmastonmuutoksiin perehtynyt ILO:n asiantuntija Peter Poschen pohtii oheisessa artikkelissaan globaalin ilmastonmuutoksen sosiaalisia ja työllisyysvaikutuksia.

Sopeutuminen ilmastonmuutokseen tulee vaatimaan suuria – usein toisiinsa kytkeytyviä – taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristömuutoksia. Se nostaa esiin monimutkaisia kysymyksiä oikeudenmukaisuudesta, teollisuusmaiden historiallisesta vastuusta ilmastonmuutoksiin ja tarpeesta yhteisiin ponnistuksiin tulevaisuuden puolesta. On opittava ajattelevaan ja toimimaan pidemmällä aikajanjalla kuin tavallisesti on totuttu liike-elämässä tai vaalikausien sykli-tämässä politiikassa.

Ilmastomuutos on kiihtymässä. Siihen on puututtava jo ennen kuin väestökasvu saavuttaa huippunsa vuoteen 2050 mennessä. On arvioitu, että tuolloin maapallon väestömäärä alkaisi vakiintua yhdeksästä kymmenen miljardiin.

Samaan aikaan materiaalisen hyvinvoinnin odotetaan lisääntyvän ja köyhyyden, joka nyt koettelee lähes puolta maapallon väestöstä, vähentyvän. Tähän tarvitaan kuitenkin sellaista taloudellista kasvua, joka tuo enemmän ja parempia työpaikkoja niille 1,4 miljoonalle työssäkäyvälle köyhälle, jotka ILO:n viime vuonna ilmestyneen selvityksen mukaan yrittävät tulla toimeen vähemmällä kuin kahdella Yhdysvaltain dollarilla päivässä.

Taloukasvu, energia ja päästöt

Valitettavasti vain nykyinen markkinatalouteen perustuva taloukasvu ei ole kestäväällä pohjalla. Kasvu nojaa etupäässä fossiilisilla polttoaineilla – hiilellä, maakaasulla ja öljyllä – tuotettuun energiaan, millä on vakavia kielteisiä ja kauaskantoisia seurauksia kaikkeen elämään maapallolla.

Maailman bruttokansantuotteen odotetaan kasvavan vuosittain kolmisen prosenttia, mikä vuoteen 2030 mennessä tietäisi 240 prosentin kasvun lisäystä vuoden 2000 tasosta. Samaan aikaan energiankulutuksen odotetaan lisääntyvän puolella nykytasosta.

Vuonna 2001 noin 80 prosenttia kaikesta maapallolla käytetystä energiasta tuotettiin fossiilisilla polttoaineilla. Niiden käyttö sähkölaitoksissa, autoissa, tehtaissa ja kodeissa on pääasiallinen syy kasvihuonekaasujen, etupäässä hiilidioksidin pääsulle ilmakehään. Reilu kolme neljännestä hiilidioksidipäästöistä tulee fossiilisten polttoaineiden palamisesta. Joka vuosi ihminen laskee ilmakehään kuusi miljardia tonnia hiilidioksidia.

Hallitusten välinen ilmastonmuutospaneeli IPCC arvioi säännöllisin väliajoin päästöjen vaikutuksia ja kerää uusinta tutkimustietoa ilmastonmuutoksista. IPCC:n aiemmin tänä vuonna julkaisema tuorein raportti vahvis-

Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät ympäristössä vasta pitkän ajan kuluttua.

taa havainnot siitä, että maapallon lämpötila on nousussa, säämallit muuttumassa, merenpinta kohoamassa ja ääriolot säätilassa lisääntymässä. Näillä muutoksilla on suuria vaikutuksia alueiden talouksiin ja asutukseen ja sitä kautta ihmisten elinoloihin ja työhön.

Hallitusten, liike-elämän ja yksilöiden on sopeuduttava hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen. Se on kuitenkin mahdollista vain tiettyyn rajaan saakka ja kohdistuu lähinnä oireisiin, ei ongelman syihin. Kasvihuonekaasujen päästöt ulottuvat laajalle alueelle ja vaikutukset näkyvät vasta vuosikymmenten päästä. Esimerkiksi merkittävä nousu merenpinnan tasossa näkyy vasta, kun jäätiköt alkavat sulaa vuosikymmeniä jatkuneen ilmaston lämpenemisen seurauksena.

Sillä, että muutos ilmastossa näkyy vasta pitkällä aikavälillä, on kaksi merkittävää seurausta. Ensinnäkin jo nyt tapahtunut ilmaston lämpeneminen on tosiasia, vaikka päästöt loppuisivatkin välittömästi. Toiseksi, päästöjä on vähennettävä jyrkästi seuraavan 10 – 20 vuoden aikana, mikäli muutosvauhti halutaan pitää hallinnassa ja ihmiskunta kykenee sopeutumaan globaaliin ilmaston lämpenemiseen.

On arvioitu, että maapallon lämpötila voi nousta enimmillään kaksi Celsiusastetta vuoteen 2050 mennessä. Tämä edellyttää kuitenkin päästöjen vähentämistä murto-osaan nykyisestä. Teollisuusmaissa, joissa päästöt henkeä kohden ovat korkeimmat, niitä pitäisi vähentää 60 – 80 prosenttia.

Tutkijat ovat laskeneet, että hiilidioksidipäästöjen tasoa voidaan pitää ”turvallisena”, mikäli päästöjä pystytään vähentämään yhteen tonniin henkilöä kohti vuodessa. Keski-amerikkalainen tuottaa tämän verran päästöjä pelkästään käyttämällä autoa.

Kehitysmaissa henkilöä kohti lasketut päästömäärät ovat toistaiseksi olleet maailman alhaisimmat, mutta sielläkin ne ovat nopeasti kasvamas-

sa. Kiinan arvioitiin ohittaneen Yhdysvallat suurimpana saastuttajana ensimmäisen kerran vuonna 2006.

Sopeutumista ilmastonmuutokseen

Miten hyvin taistelussa ilmastonmuutoksia vastaan edistytään, riippuu paljolti siitä, miten pystytään lieventämään pelkoja tulevaisuuden työpaikoista, vähentämään köyhyyttä ja panostamaan kestävään kehitykseen. Nämä ovat olleet myös pääasiallisia kompastuskiviä neuvoteltaessa kansallisista ja kansainvälisistä ilmasto-ohjelmista.

Kunnolliset työpaikat, työn korkea tuottavuus ja ympäristötehokkuus lisäävät kasvua ja auttavat suojelemaan myös ilmastoa. Siksi olisikin tärkeää, että luodaan työpaikkoja panostamalla uusiutuviin energiamuotoihin, energiatehokkuuteen palveluissa ja tavaran tuotannossa, joukkoliikenteeseen, järkevään kaupungistumiseen, joutomaiden hyötykäyttöön ja kierrätykseen.

Eikä tällainen ajattelu ole edes utopiasia. Näitä ”vihreitä työpaikkoja” on jo nyt esimerkiksi Saksassa pystytty luomaan 1,6 miljoonaa, enemmän kuin maan laajassa autoteollisuudessa.

Vihreiden työpaikkojen luominen kuitenkin usein edellyttää hallituksen tukitoimia sekä julkisten ja yksityisten alojen yhteistyötä. Esimerkiksi fossiilisten polttoaineiden hinnoittelussa ei oteta huomioon niiden aiheuttamia ympäristökustannuksia. Hallitus voi kuitenkin tarjota vaihtoehtoisia keinoja investoimalla teknologiaan ja uusiutuviin energiamuotoihin.

Hallitus voi myös politiikallaan houkuttaa yrityksiä ilmastotalkoihin. Esimerkiksi Brasilian biodieselohjelma mahdollistaa lukuisten pientuottajien pääsyn markkinoille maan köyhillä

maaseutualueilla. Samoin investointitukia on suunnattu yrityksiin, jotka ovat valmiita muuttamaan teknologiaa ympäristöystävällisemmäksi ja hankkimaan tietotaitoa.

Sosiaalista vuoropuhelua keinoista

Suurisuuntaiset investoinnit ilmastonmuutoksen torjumiseksi voivat saada aikaan paljon vahinkoa, jos samalla ei paranneta työllisyyttä ja vähennetä köyhyyttä. Tällainen politiikka on paitisi kallista, myös sosiaalisesti kestämätöntä.

Toimet ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi sekä taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen ja työllisyyden edistämiseksi eivät sinänsä tarvitse olla keskenään kilpailevia. Investoimalla ilmastonmuutoksen haittojen lieventämiseen voidaan luoda tuottavaa ja kannattavaa työstä 1,4 miljardille työssä käyvälle köyhälle kehitysmaissa sekä kymmenille miljoonille työttömille teollisuusmaissa. Uskomme, että tämä auttaa myös sopeutumisessa ilmastonmuutokseen.

Tällainen laaja-alainen kasvua ja oikeudenmukaisuutta tukeva politiikka, joka hyödyttäisi miljardeja työntekijöitä, (jatkuu seuraavalla sivulla)

pienviljelijöitä ja pienyrittäjiä, ei synny itsestään. Tarvitaan energia-, työllistämisen- ja ilmasto-ohjelmia, joissa vihreiden työpaikkojen luominen nähdään kehityksen moottorina.

Poliittiset toimintamallit ja ohjelmat ovat tehokkaita, mikäli ne suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä niiden tahojen kanssa, joiden elämään ne keskeisesti vaikuttavat: työnantajien, työntekijöiden ja maanviljelijöiden aina kansalliselta tasolta maatalolle ja tehtaisiin. Tällä tavoin voidaan luoda nopeasti suuri määrä vihreitä työpaikkoja ja auttaa niitä muilla toimialoilla työskenteleviä, joiden työpaikoilla ei olla sopeuduttu ilmastomuutoksen tuomiin haasteisiin.

ILO on yhdistämässä voimansa YK:n ympäristöohjelman samoin kuin muidenkin YK-järjestöjen kanssa myönteisten työmarkkinamuutosten aikaansaamiseksi ilmastomuutoksen edessä. Kansainväliselle työkonferenssille kesällä esittämässään raportissa *Ihmisarvoinen työ kestävässä kehityksessä* ILO:n pääjohtaja **Juan Somavia** ehdotti laajaa ILO:n ilmasto-ohjelmaa, jolla helpotetaan tiedonkulkua ilmastokysymyksissä, tuetaan ILO:n muiden ohjelmien muotoilua ja avustetaan jäsenvaltioita osana ILO:n Ihmisarvoisen työn ohjelmaa.

Peter Poschen

Työntekijät ilmastotalkoissa

On tullut aika käydä todellisia keskusteluja ja neuvotteluja maapallon pelastamiseksi hukkumasta valtamereen, sanoo ILO:n työmarkkina-asiantuntija Lene Olsen. Hän pohtii oheisessa artikkelissaan ilmastomuutosten vaikutuksia työpaikoilla.

Ilmastomuutoksessa ei ole kysymys vain sääilmiöistä. Sillä on syviä vaikutuksia monen, varsinkin kehitysmaissa asuvan ihmisen työhön, toimeentuloon ja elämäntapaan. Joissain tapauksissa työpaikka saattaa kadota kestävämmän tuotannon takia tai sen vuoksi, että tiettyä maantieteellistä aluetta ei enää ole olemassa. Kokonaiset yhteisöt saattavat joutua muuttamaan muualle. Vaikka näin pahasti ei kävisikään, sääolot joka tapauksessa vaikuttavat jo nyt monilla aloilla. Turismi on tästä hyvä esimerkki.

Monet rannikkoalueet ja pienet saarivaltiot ovat vaarassa tuhoutua, jos merenpinta nousee. Esimerkiksi Malediiveilla, jossa 90 prosenttia valtion verotuloista ja 60 prosenttia ulkomaanvaluutasta tulee turismiteollisuudesta, merenpinnan kohoaminen voi merkitä vakavaa rannikon eroosiota. Pahimmillaan seuraavan 30 vuoden aikana suuri osa maamassasta katoaa kokonaan ja saarista tulee asuinkelvottomia suolaisen meriveden tunkeutuessa

sisämaahan.

Mutta rannikkoseudut eivät ole ainoita häviäjiä. OECD:n äskettäin julkaisema selvitys osoittaa, että vaarassa ovat myös talviurheilukeskukset. Esimerkiksi Alpeilla lumen ennustetaan vähenevän alemmilla ylärinteillä ja jäätiköiden vetäytyvän samalla kun pysyvät lumimassat ylärinteillä sulavat. Ranskan, Itävallan, Sveitsin ja Saksan Alpeilla turismi on tärkeä tulonlähde, sillä alueella vierailee vuosittain noin 60 – 80 miljoonaa hiihtoturistia.

Pohjois-Amerikan vuoristoalueiden hiihtokeskusten pelätään kokevan samoja ongelmia.

Lumen kaikkoamisella hiihtokeskuksesta on vakava vaikutus alueen työllisyyteen. Matkaoppaat sekä työntekijät hotelleissa, ravintoloissa ja jopa julkisessa liikenteessä saattavat pian löytää itsensä vihreämmiltä laidunmailta kuin mitä haluaisivatkaan.

Haaste Euroopan talouksille
Helmikuussa 2007 Euroopan ammattiliittojen konfедераatio (ETUC) yh-

teistyössä Sosiaalisen kehityksen järjestön (SDA) kanssa julkaisi tutkimuksen, jossa selvitettiin ilmastonmuutoksen vaikutuksia työllisyyteen sekä toimia hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi EU-maissa vuoteen 2030 mennessä. EU-komission tilaaman tutkimuksen tarkoituksena oli parantaa nykyistä ymmärrystä ilmastonmuutoksen vaikutuksista työllisyyteen. Tutkimuksen oli rahoittanut kuusi Euroopan maata: Belgia, Suomi, Ranska, Italia, Espanja ja Britannia.

Tutkimus, jossa keskityttiin tarkastelemaan neljää talouden sektoria – energiatuotantoa, liikennettä, teräs- ja sementtituotantoa sekä rakennus- ja asuntotuotantoa – osoittaa selvästi, että jopa vähäinen ilmastonmuutos voi vaikuttaa talouteen ja työllisyyteen Euroopassa; joihinkin alueisiin ja talouksiin hyvinkin dramaattisesti. Siksi se suosittaakin EU-maille, että ne sovittaisivat nykyistä paremmin yhteen ilmasto- ja työllisyyspolitiikkaansa.

Tutkimuksen tekijät kehottavat myös lisäämään työntekijöiden osallistumista työllisyys- ja ilmasto-ohjelmien kehittämiseen.

– Tarvitaan sosiaalista vuoropuhelua ja työmarkkinaneuvotteluja ilmastonmuutoksesta aiheutuvien sopeuttamistoimien täytäntöönpanossa, tutkimuksessa todetaan.

Kyseinen tutkimus kohdistui vain EU-maihin, mutta samanlaista selvitystä epäilemättä tarvittaisiin myös kehitysmaista, jotta pystyttäisiin luotettavasti analysoimaan ilmastonmuutoksen sosiaalisia seurauksia ja vaikutuksia työntekijöihin.

Työntekijät mukaan

Yli kolmannes maapallon väestöstä käy työssä. Siksi on tärkeää, että kysymykset ilmastonmuutoksista ja sen vaikutuksista kohdistetaan työpaikoille. Avainasemassa ovat työntekijät ja heidän ammattijärjestönsä maailmanlaajuisesti. Yksin he eivät kuitenkaan voi vaikuttaa, vaan yhteistyössä työnantajien ja paikallisten sekä kansallisten hallitusten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa. Voimat on yhdistettävä paikallistasolta – kaupan tiskiltä – kansalliselle tasolle YK:hon saakka.

YK:n ilmastokokouksessa Riossa

vuonna 1992 hyväksytyssä Agenda 21 -ohjelmajulistuksessa pidettiin tärkeänä työntekijöiden ja heidän ammattijärjestönsä roolin vahvistamista kestävä kehityksen edistämiseksi. ”Työntekijöiden edustajina ammattiliitot ovat olennaisia toimijoita pyrittäessä kestäväan kehityksen, koska niillä on kokemusta teollisista muutoksista ja ne panevat erityistä painoa työympäristön ja luonnon suojelulle”, ohjelmajulistuksessa todetaan.

Suurimman haasteen ammattiliitot kohtaavat yritystasolla. Olennaista on, että ne voivat puuttua tapoihin, joilla yritykset ja organisaatiot vaikuttavat työpaikkoihin, työntekijöiden elämään, ympäröiviin yhteisöihin ja ympäristöön, työpaikoilla toteutuvaan yhdistymisvapauteen ja kollektiiviseen neuvotteluoikeuteen. Mikäli nämä perusoikeudet ovat työpaikoilla kunnossa, ammattiliitot ja työnantajat pystyvät yhdessä parantamaan työoloja ympäristöasioissa työpaikoilla. Ne voivat kehittää ympäristönsuojeluun tärkeitä hankinta- ja kierrätysohjelmia, suosia vähän energiaa käyttävää valaistusta, vähän polttoainetta kuluttavia koneita, biohajoavia puhdistusmateriaaleja, puuta ympäristöllisesti hyvin hoidetuista metsistä, kierrätyspaperia, pakkausten liikkakäytön vähentämistä ja niin edelleen.

Kohti oikeudenmukaista muutosta

Ammattiliitot ovat kaikkialla maailmassa mukana toiminnassa ympäristöllisesti kestävämmän kehityksen

puolesta. Esimerkiksi Saksassa on perustettu työmarkkinajärjestöjen ja hallituksen yhteiselin käsittelemään työllisyys- ja ympäristöasioita. Espanjassa on käyty kolmikantaisia alakohtaisia pyöreän pöydän keskusteluja Kioton ilmasopimuksen toimeenpanosta eri teollisuuden aloilla. Argentiinassa on hyväksytty työtä ja ympäristöä koskeva ohjelma ja parhaillaan Brasilian työ- ja ympäristöministeriöt neuvottelevat vastaavan ohjelman käynnistämistä.

Globalisaation seurauksena yritysten ympäristöpolitiikka on muuttunut kansainväliseksi, kun kansallisista yrityksistä on tullut monikansallisia. Ammattiliittojen ja yritysten kesken on allekirjoitettu jo runsaat 50 työntekijöiden oikeuksia ja työoloja koskevaa viitesopimusta, joihin moniin on sisällytetty myös niin sanottuja ”vihreitä klausuuleja” tietyistä ympäristökysymyksistä.

Viime vuosina ammattiliitot ovat aktiivisesti osallistuneet myös YK-tasolla käytävään keskusteluun ympäristöllisesti kestävästä kehityksestä, ja olleet mukana muun muassa YK:n ilmastomuutosta koskevan puitesopimuksen (UNFCCC) täytäntöönpanossa. Viime vuoden marraskuussa pidettyyn 12. vuosittaiseen UNFCCC:n yhteistyökonferenssiin osallistui 32 ammattiliittoa 12 maasta.

YK:n kestävä kehityksen komission 15. vuosittaiseen istuntoon, joka pidettiin toukokuussa tänä vuonna, otti osaa 50-jäseninen ammattiliittojen valtuuskunta 23 maasta. Istunnon tavoit (jatkuu seuraavalla sivulla)

Kuva: M. Crozet/ILCO

teena oli saada työpaikka- ja ympäristökysymykset sisällytetyksi mukaan teollista kehitystä käsitteleviin ohjelmiin ja painostaa kansallisia hallituksia ottamaan vahvempaa roolia ilmastomuutosten ja ilmansaasteiden valvonnassa. Valtuuskunnan koordinaattorien mukaan monet pitkävaikutteiset työn maailmaa ja ympäristöä koskevat suositukset pystyttiin sisällyttämään kokouksen julkilausumaan.

ILO ammattiliitton tukena

Ihmisarvoisen työn maaohjelmat ovat ILO:n tärkeimpiä työvälineitä käsiteltäessä ilmastomuutoksen sosiaalisia vaikutuksia. Yhteistyössä YK:n muiden organisaatioiden kanssa maaohjelmilla on myös tärkeä rooli ihmisarvoisen työn ja ympäristöllisesti kestävä kehityksen läpiviemisessä YK:n uudistusprosessissa. ILO:n menestys ilmastomuutosta käsittelevissä kysymyksissä riippuu siten paljolti ihmisarvoisen työn maaohjelmien menestyksestä.

ILO:n tehtävänä on varmistaa työntekijöiden osallistuminen maaohjelmien täytäntöönpanoon ja tarjota heille teknistä tukea. Se tukee tietoisuuden kasvattamista ilmastokysymyksissä ja koulutusta erityisesti kehitysmaissa toimiville ammattiliitoille sekä avustaa käytännön ohjeistusten luomisessa sekä koulutusmateriaalien ja työvälineiden hankinnassa.

Kesäkuussa pidetyn Kansainvälisen työkonferenssin kestävä yritystoiminnan komitea ohjeisti loppumietinnössään ILOa kohdistamaan toimintojaan siten, että työntekijöiden ja heidän ammattiliittojensa mukanaolo huomioidaan kestävää yritystoimintaa kehitettäessä. Tämä mukanaolo on tärkeää, ei vain yritystasolla vaan myös kansallisella ja kansainvälisellä tasolla, jossa tärkeimmät ilmastomuutoksia koskevat poliittiset päätökset tehdään.

Vahvat ammattiliitot vahvistavat ILO:n kolmikantaista suhteellista asemaa YK:n uudistusprosessissa ja myös ehkäisevät ILOa hukkumasta monia toimijoita ja intressejä sisältävään prosessiin. Kansallisella tasolla vahvat ja tehokkaat ammattiliitot voivat yhdessä työnantajajärjestön ja hallitusten kanssa toteuttaa ihmisarvoisen työn maaohjelmia. Samalla ne voivat vaikuttaa myös muihin YK-järjestöihin niin, että ne omassa toiminnassaan pyrkivät edistämään ihmisarvoista työtä ja vähentämään ilmastomuutoksen kielteisiä sosiaalisia vaikutuksia.

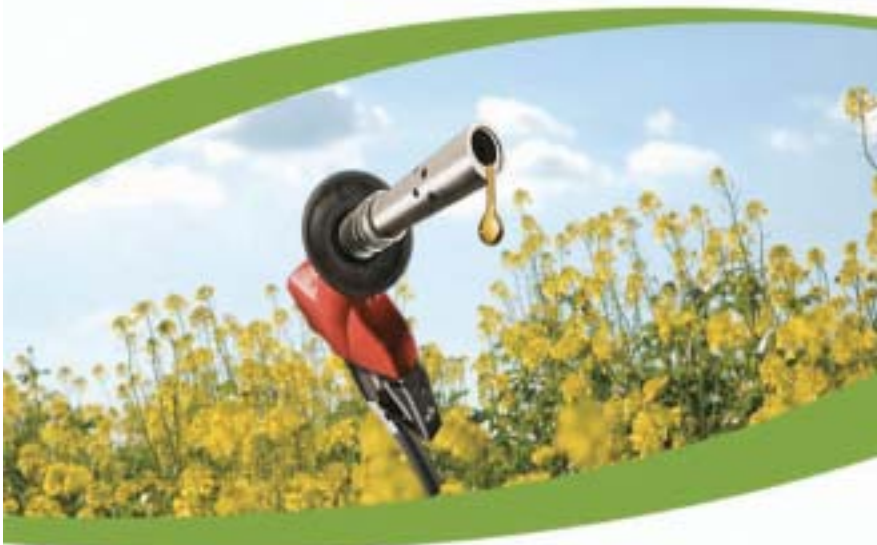
Lene Olsen

Ilmastomuutos

Toisin kuin yleisesti ajatellaan, ilmastomuutoksen sosiaaliset vaikutukset eivät johdu niinkään pitkällä aikavälillä tapahtuvasta ilmaston lämpenemisestä, muutoksista sademäärissä tai merenpinnan vakaasta noususta. Suurin ongelma on se, että säätilojen ennustettavuus on tullut yhä vaikeammaksi. Äärimmäisiä sääoloja kuten kuivuutta, suurtulvia ja hirmumyrskyjä on alkanut ilmetä yhä useammin.

Kuten YK:n ilmastopaneeli IPCC huomautti aiemmin tänä vuonna ilmestyneessä raportissaan, ilmastomuutoksen vaikutuksista työllisyyteen ja elinkeinotoimintaan tiedetään huolestuttavan vähän. Eniten uhattuina ovat alat, joiden toiminta on suoraan riippuvainen sääoloista kuten esimerkiksi maatalous. Vaikka maatalouden osuus maapallon työllistäjänä on ensimmäisen kerran ihmiskunnan historiassa jäänyt palve-

Kuva: Biodiesel

Maailmalla etsitään kuumeisesti biodieselistä vaihtoehtoa fossiilille polttoaineille.

Hurrikaani Katrinan jäljiltä monet hotellit ovat yhä raunioina New Orleansissa, vaikka tapahtumasta on kulunut jo yli kaksi vuotta

seurauksista. Naiset, paitsi että he tekevät työtä maataloudessa, maataloustuotteiden jalostuksessa ja turismiteollisuudessa, ovat usein vastuussa myös perheistään. Esimerkiksi päivittäisen veden hankinta, joka perinteisesti on ollut naisten kontolla, voi olla entistä raskaampaa kuivuuden lisääntyessä.

Todennäköisesti myös infektioaudit kuten malaria tulevat lisääntymään, mikä voi rokottaa työikäistä ja työkuuntoista työväestöä. Yhtä useampi perheenjäsen tarvitsee hoitoa ja huolenpitoa, mikä sekin yleensä lankeaa naisten vastuulle.

Afriikka haavoittuvin

Kaikista alueista todennäköisesti Afriikka tulee kärsimään eniten ilmastonmuutoksista, vaikka se on historiallisesti vähiten saastuttanut ilmakehää eikä se tule olemaan lähitulevaisuudessaakaan suurimpia saastuttajia. Afrikan ongelmana on suuri väestömäärä ja alhainen kyky sopeutua ilmastonmuutoksiin.

Esimerkiksi Ugandassa kahvi on maan tärkein vientituote ja yksi maan suurimmista työllistäjistä. Parin Celsiusasteen nousu lämpötilassa todennäköisesti tuhoisi suurimman osan nyt kahvinviljelylle soveltuvasta maa-alasta. Seurauksena olisi maan talouden jyrkkä alamäki.

IPCC:n mukaan ainakin lyhyellä ja keksipitkällä aikavälillä ilmastonmuutoksen sosiaaliset vaikutukset riippuvat enemmänkin talouden ja yhteiskunnan kehityksestä kuin suoraan muutoksista säätiloissa. Se painottaakin raportissa, että ilmastonmuutoksen vaikutuksia ihmisen arkeen voidaan hillitä tai jopa joissain tapauksissa torjua kokonaan, mikäli sen vaikutukset ihmisten työllisyyteen otetaan huomioon poliittisessa päätöksenteossa ja toimenpiteiden suunnittelussa. ■

ihmisen arjessa

lualojen jälkeen, se on edelleenkin suurin yksittäinen työllistäjä maailmassa.

Äärimmäiset sääilmiöt voivat aiheuttaa vakavaa ja korvaamatonta vahinkoa. Esimerkiksi hirmumyrsky Karachicin suurkaupungissa Pakistanissa kesäkuussa tappoi yli 200 ihmistä, heistä useimmat elivät hökkelilyllissä kaupungin tiheimmin asutuilla alueilla.

Infrastruktuurin kuten teiden ja sähkölinjojen tuhoutuminen myrskyssä haittaa taloudellista toimintaa ja vähentää väestön tulonsaantimahdollisuuksia. Jatkuvat kuivuuskaudet puolesta heikentävät vesivoimalla tuotetun sähkön saantia monissa kehitysmaissa. Näin on tapahtunut muun muassa Ghanassa ja Ugandasaa.

Joidenkin ennusteiden mukaan äärimmäisten sääolojen lisääntyminen voi johtaa jopa noin 50 miljoonan

ihmisen joukkomuuttoon kotiseuduiltaan lähivuosien aikana. Koska ei ole asianmukaista sosiaaliturvajärjestelmää, ihmisillä ei ole luonnonkatastrofin sattuessa muuta mahdollisuutta kuin muuttaa muualle.

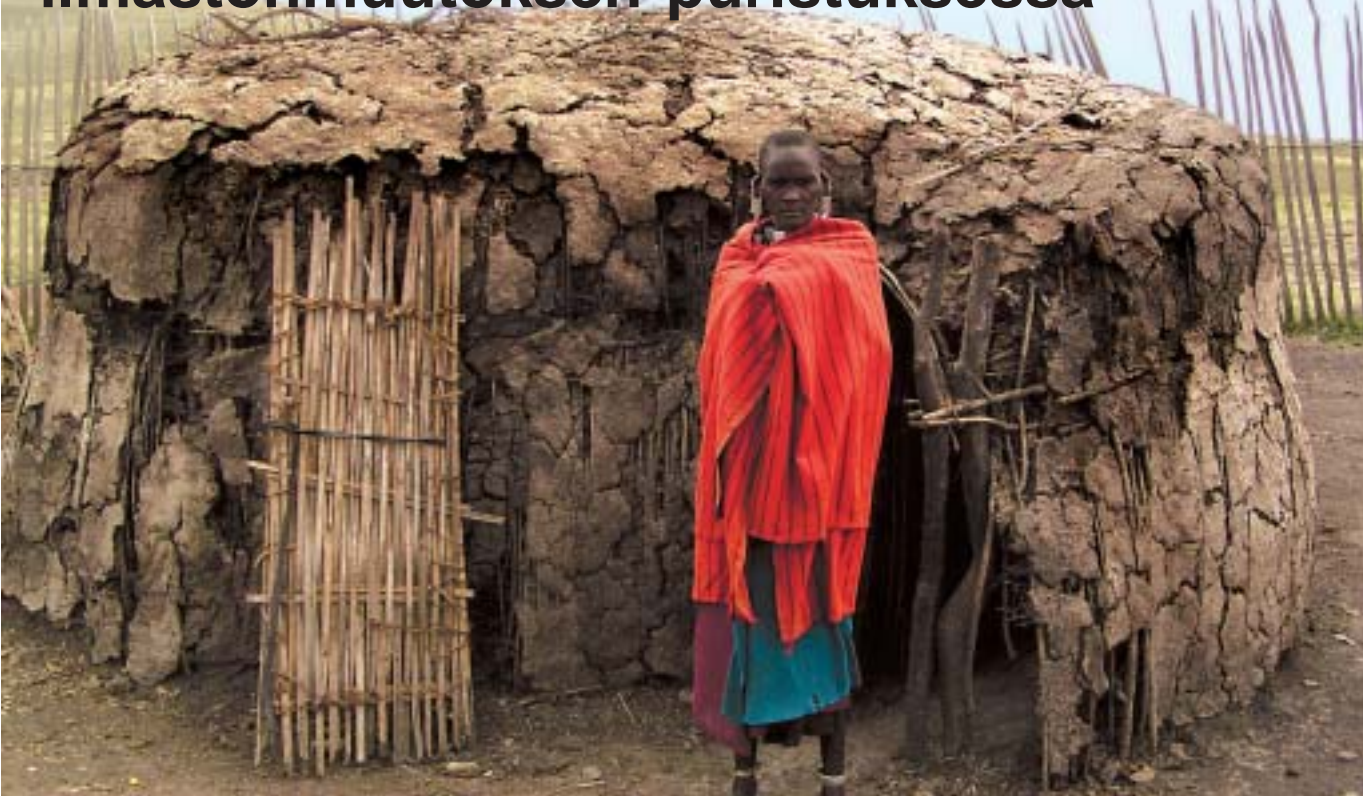
Viime vuosikymmeninä turismista on tullut yksi nopeimmin kasvava työllistäjä myös kehitysmaissa. Mutta kuten parin vuoden takainen New Orleansiin iskenyt hurrikaani Katrina osoitti, seuraukset äärimmäisistä sääilmiöistä voivat olla tuhoisia turismille. New Orleans menetti noin 40 000 työpaikkaa ja puolet asukkaistaan. Vaikka tapahtumasta on kulunut jo yli kaksi vuotta, monet kaupungin hotelleista ovat yhä raunioina.

Naisten taakka kasvaa

Monissa kehitysmaissa naiset joutuvat kantamaan suurimman taakan ilmastonmuutoksen sosiaalisista

Alkuperäiskansat ilmastonmuutoksen puristuksessa

Kuva: Sonoato

Maasait Itä-Afrikassa ovat tottuneet sopeuttamaan elämäntapansa ja elinkeinonsa vuodenaikojen vaihteluihin. Miten käy alkuperäiskansojen elinkeinojen, kun ilmaston lämpeneminen muuttaa sääoloja?

Maasai-heimoon kuuluva **Ole Tingoi** on harmissaan. Ulkomaisten yksityiset suurtilat ovat Keniassa valanneet heimon laidunmaat, joita karjankasvattaja-maasait joutuvat hakemaan yhä kauempaa. Kuivana kauteina hän joutuu kuljettamaan koko karjansa laidunmaille kylän ainoaa tietä, joka puikkelehtii sähköaidan ympäröimän maatilaa läpi.

– Yksityiset suurtilat vaikeuttavat karjamme laiduntamista ja jopa yrityksiämme harjoittaa ekoturismia, hän sanoo.

Mutta Tingoi harmittaa toinenkin seikka. Luonnonsuojelun nimissä hallitus on rajoittanut maa-alojen käyttöä karjan laiduntamiseen.

– Meillä ei enää ole mahdollisuuksia elää luonnonvaraisissa oloissa kuten olemme perinteisesti tehneet. Nyt voimme laiduntaa vain maalla, jonka hallitus on antanut meille, eikä se ole paljon.

Tingoi on mukana ILO:n hankkeessa, jolla tuetaan alkuperäis- ja heimokansojen mahdollisuuksia perinteisten elinkeinojen harjoittamiseen. Hän on tehnyt kolmisen vuotta työtä

maasai-heimon perinteitä vaalivassa kansalaisjärjestössä opastaen heimon jäseniä tunnistamaan omat kulttuuriset perinteensä ja säilyttämään identiteettinsä. Hän myöntää, että viime vuosien maan menetykset ja vähentyneet laiduntamisalueet ovat luoneet konflikteja karjankasvattajayhteisöjen, maanviljelijöiden ja luonnonsuojelijoiden välillä.

Ilmasto-olot muuttumassa

Kenian maasai-heimon karjankasvatukseen perustuvaa perinteistä elinkeinoa uhkaa kolmaskin iso ongelma; ilmasto-olojen muuttuminen. Sateiden puuttuminen ja kuivuus eivät ole uutta Afrikan puolikuivilla tasangoilla, mutta viime vuosina kuivat kaudet ovat pidentyneet.

Tingoin mukaan vuodenaikojen ja myötäilevät sääolot vaikuttavat olennaisesti maasaitten elinkeinon harjoittamiseen ja yh-

teisön rakentumiseen. Esimerkiksi sadekausina karjaa voidaan laiduntaa pidempään kuin kuivina kausina.

Viime vuosina sadekausien vuodenaikaisia vaihteluja on ollut entistä vaikeampi ennustaa. Esimerkiksi vuosi-

Ole Tingoi

Kuva: M.Crozet/ILO

na 2004 – 2005 alueella koettiin ennätyskuivuus.

– Sateiden puuttumisen vuoksi satoa ei saatu lainkaan. Karjan hinta putosi rajusti, samalla kun ruoan hinta nousi. Tällä oli taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia koko maasai-yhteisöön, Tingoi kertoo.

Tingoin mukaan toistuvat ja pitkäkestoiset kuivat kaudet ovat myös laskeneet pohjavesitasoja ja jopa kuivattaneet jokia ja kaivoja.

– Muistan kun olimme nuoria, meillä oli joitain matalia kaivoja, joista saatoimme saada vettä melkein vuoden ympäri. Nykyisin nämä kaivot ovat kuivuneet täysin, hän kertoo.

Maasait ovat tottuneet varastoi- maan vesivarjoja kuivan kauden kriisitilanteita varten, mutta sateiden vähäisyydestä johtuen nuokin vesivarat ovat loppumassa.

Paljon puhetta, vähän toimia

Tingoi kertoo, ettei ongelmien ratkaisemiseksi tai ilmastonmuutoksen eteen ole maasai-yhteisöissä paljon tehty, paitsi että on keskusteltu yhteisön sisällä strategioista jatkuvien kuivien kausien torjumiseksi. Monet maasai-yhteisön jäsenet ovat muuttaneet suuriin kaupunkeihin etsimään muuta työtä ja toimeentuloa. Elinmahdollisuuksia tarjoavat myös käsi-

työläisyys ja turismi, jotka eivät ole yhtä alttiita ilmaston vaihteluille kuin karjankasvatus.

Ole Tingoin mielestä karjankasvat- tajat itsekin voisivat tehdä jotain saadakseen elinkeinonsa kestäväälle pohjalle. Maasai-heimon kulttuuripe- rintöä vaaliva kansalaisjärjestö on ehdottanut karjankasvatusta kaupallisel- ta pohjalta, johon kuuluisi muun muas- sa karjan markkinointiyrityksiä ja sääennustemallien kehittämistä, jotta yhteisöt pystyisivät aiempaa paremmin varautumaan muuttuviin sääoloihin.

– Uskon, että näitä tullaan toteut- tamaan lähitulevaisuudessa, Ole Tin- goi arvelee. ■

Turismi muutoksen kourissa Panamassa

Niskua Kinid Inqualikinya Hakansson on puoliksi Ruotsin saamelainen ja puoliksi Panaman kuna-intiaani. Hän työskentelee Ole Tingoin tavoin ILO:n alkuperäis- ja heimokansojen oloja kehittävässä hankkeessa. Samalla hän opiskelee Panamassa kansainvälistä politiikkaa ja ympäristötie-

teitä.

Niskuan mukaan ilmastonmuutok- set eivät ole Panaman alkuperäiskan- sojen keskuudessa herättäneet sam- lanlaista huolta kuin Afrikan savan- neilla. Täällä kunayhteisöt ovat enem- män huolissaan ulko-puolelta tulevi- en muutosten vaikutuksista.

– Suurin yhteisöihimme kohdistuva ympäristöuhka on suunnittelemattoman turismin lisääntyminen, hän selittää.

Kuna-intiaanit harjoitta- vat turismia perinteisen kalastuksen, maanvil- jelyksen ja käsityöammattien rinnalla. Yleinen kuna- kongressi on säätänyt turismin harjoittamiselle tiukat säännöt ja valvoo niiden noudattamista. Esimerkiksi ulkopuolisten ei sallita perustaa alueelle lii- keyrityksiä eikä hotelleja.

Niskuan mukaan on- gelma on siinä, että alu- eelta puuttuu turismin vaa- tima infrastruktuuri mu- kaan lukien jätteidenkäsit-

tely, kierrätysmahdollisuudet ja koulu- tusta ekoturismiin.

– Aluettamme ei käytetä hyväksi; itse asiassa se on perinteisesti ollut kuna-intiaanien käsissä. Nyt monet ovat kuitenkin alkaneet harjoittaa tu- rismia pääasiallisena toimeentulonaan, ja siksi meidän on varmistettava asian- mukainen järjestelmä, jotta se ei aiheu- ta yhteisöllemme vahinkoja, hän sa- noo.

Niskuan mukaan yksi esimerkki on toimivan kierrätysjärjestelmän puuttu- minen. Kun kunat ovat tähän asti perinteisesti käyttäneet etupäässä biohajoavia materiaaleja, turismi väistämättä avaa ovia ulkomaisille tuot- teille, jotka on tehty biohajoamattomis- ta materiaaleista.

– Turismissamme vielä opetellaan tätä muutosta. Tarvitsemme ammatti- maista koulutusta jätteiden käsittelys- tä ja kierrätysjärjestelmiä, jotta ympäristöllemme aiheutuisi niin vähän vahinkoja kuin mahdollista. Nyt monet kunat opettelevat kestäväää turismi- teollisuutta, erityisesti koska nykyisin on kysyntää ekoturismille, hän sanoo. ■

Panamassa asuva Niskua Kinid Inqualikinya Hakansson on mukana ILO:n hankkeessa, jossa autetaan alkuperäis- ja heimokansoja parantamaan elinolojaan.

Ylipitkät työviikot joka viidennellä

Joka viides työssä käyvä maailmassa tekee töitä enemmän kuin 48 tuntia viikossa, usein siksi, että töitä ei ehditä tehdä normaalina työaikana. ILO arvioi tuoreessa tutkimuksessaan, että kohtuuttoman pitkät työajat ovat yleistymässä erityisesti kehitysmaissa.

Arviolta noin 22 prosenttia koko maapallon työvoimasta – 614,6 miljoonaa työntekijää – tekee kohtuuttoman pitkiä työviikkoja. Samaan aikaan monet pätkätöläiset erityisesti kehitysmaissa ja niin sanotuissa siirtymätalouksien maissa ovat alityöllistettyjä.

ILO:n tutkimus *Working time around the world: Trends in working hours, laws and policies in a global comparative perspectives* selvitti toteutunutta työaika suhteessa työaika koskevaan lainsäädäntöön ja sopimuksiin yli 50 maassa. Päähuomio tutkimuksessa on kohdistettu kehitysmaihin ja siirtymätalouksien maihin.

– Hyvä uutinen on, että työaika koskevassa lainsäädännössä on edistytty kehitysmaissa ja siirtymätalouksien maissa. Huolestuttavaa on kuitenkin se, että kohtuuttoman pitkät työajat ovat yleistymässä, sanoo tutkija **John C. Messenger** ILO:n työoloja ja työllisyyttä käsittelevästä ohjelmasta.

Enemmän kuin 48 tuntia viikossa työskentelevien osuus oli ILO:n tutkimuksen mukaan vuosina 2004 – 2005 Perussa keskimäärin peräti 50,9 prosenttia, Etelä-Koreassa 49,5 prosenttia ja Pakistanissa 44,4 prosenttia. Vähiten ylipitkiä työviikkoja tehtiin

puolestaan Norjassa, Hollannissa, Unkarissa, Virossa ja Ranskassa.

Tutkimuksessa sukupuoli ja perhesuhteet näyttivät olevan tärkeimpiä tekijöitä, jotka vaikuttivat viikoittaisiin työaikoihin. Miehet tekivät selvästi pidempiä työviikkoja kuin naiset. Naiset myös useimmin tekivät osa-aikatyötä (vähemmän kuin 35 tuntia viikossa).

Naimisiin meno ja lapset lisäsivät miesten viikkotuntimäärää kun taas naisten työtunnit vähenivät. Esimerkiksi Unkarissa perheelliset miehet tekivät 13 – 19 prosenttia pidempiä työviikkoja kuin heidän puolisonsa, ja ero kasvoi sitä mukaa kun perheeseen syntyi useampia lapsia. Malesiasa arviolta 23 prosenttia naisista lopetti palkkatyön kokonaan lasten syntymän jälkeen.

Myös ikä näytti jonkin verran määrittävän viikoittaista työaika. Parhaassa työiässä olevat tekivät pidempiä työviikkoja kuin nuoremmat ja eläkeikää lähestyvät työntekijät.

Palvelualat johdossa

Palvelualojen laajentuminen ja niin sanotun epävirallisen työllistymisen lisääntyminen ovat ILO:n tut-

kimuksen mukaan tärkeimpiä työajan pidentymiseen vaikuttavia tekijöitä. Pitkiä työviikkoja tehdään varsinkin kaupan alalla – tukku- ja vähittäiskaupassa – hotelleissa ja ravintoloissa sekä kuljetusalalla, varastotyössä ja tietoliikenteessä, joissa kaikissa käytetään myös vuorotyötä.

Esimerkiksi Meksikossa ylipitkiä työviikkoja tehdään eniten tukku- ja vähittäiskaupassa. Myös turvallisuuspalveluissa kohtuuttoman pitkät työajat ovat pikemminkin sääntö kuten poikkeus. Esimerkiksi Jamaikalla turvallisuuspalvelun työntekijät tekivät 72-tuntisia työviikkoja.

Kaikkiällä kehittyvillä alueilla maailmassa epävirallisen työllistymisen arvioidaan kattavan jopa puolet koko työllisyydestä, heistä noin kolme viidesosaa on itsensä työllistäviä. Heillä työajat näyttivät vaihtelevan suuresti; jotkut tekivät hyvinkin pitkiä työviikkoja, toiset taas hyvin lyhyitä.

Tässäkin sukupuoli näytti olevan keskeinen tekijä työaika määriteltäessä; itsetyöllistyvät miehet todennäköisesti työskentelevät joko hyvin pitkiä tai hyvin lyhyitä työaikoja, jos työtä ei ole riittävästi. Naiset taas tekivät selvästi lyhyempiä työviikkoja. He myös usein pitivät itsetyöllistymistä keinona ansaita perheelle lisätuloja samalla kun huolehtivat perheistään.

Työaika hankala lyhentää

Kehitysmaissa yritykset vähentää viikoittaista työaika ovat usein epäonnistuneet monestakin syystä. Työntekijöiltä vaaditaan enemmän kuin mitä he normaalissa työajassa ehtivät tehdä. Jotkut työnantajat pyrkivät myös käyttämään ylipitkiä työviikkoja tuloksen parantamiseksi matalan tuotavuuden oloissa.

Työaikojen joustoja on useissa ohjelmaluonnoksissa ehdotettu keinoksi vähentää ylipitkiä työviikkoja, mutta niitä ei kehitysmaissa ole juurikaan käytetty. Lisäksi työaikalaieilla ja säädöksillä on ollut vain hyvin vähän vaikutusta epävirallisessa taloudessa työskentelevien ylitöihin tai niistä saataviin korvauksiin. ■

Kuva: J. Maillard/M. Crozet/ILO

Matti Salmenperä Työelämän säätely tarpeen globaalitaloudessa

Kansainvälistä työjärjestöä ILOa ja sen tehtäviä tunnetaan Suomessa huonosti. Samoin usein unohdetaan se, että meillä välillä huonosakin huudossa oleva kolmikantamenettely, jossa työntajien ja työntekijöiden edustajat osallistuvat hallitusten rinnalla työelämän sääntöjen valmisteluun, on ILOsta peräisin oleva toimintamalli, muistuttaa Suomen ILO-neuvottelukunnan puheenjohtajan tehtävät vuoden vaihteessa jättävä johtaja **Matti Salmenperä** työministeriöstä.

Salmenperä tuntee hyvin ILO:n ja sen toimintaperiaatteet. Hän on ollut hallituksen edustajana mukana Suomen ILO-neuvottelukunnassa sen perustamisesta lähtien, aluksi sihteerinä ja myöhemmin puheenjohtajana. Vuonna 1977 valtioneuvoston päätöksellä perustetun neuvottelukunnan tehtävänä on avustaa työministeriötä ILO:n toimialaan kuuluvissa asioissa.

Salmenperä myöntää, että ILO:n toimintatavat saattavat tuntua vanhanaikaisilta ja varsin verkkaisilta, mutta tämä ei välttämättä ole pelkästään haitta valmisteltaessa

normeja, joilla yleismaailmallisesti tavoitellaan sekä työelämän oikeudenmukaisuuden että osapuolten oikeusturvan parantamista.

– Talouden globalisaatio on selvästi lisännyt tällaisten sääntöjen tarvetta – mutta samalla se on vaikeuttanut niiden aikaansaamista, koska lyhyellä aikavälillä monet tahot ja kansakunnatkin katsovat hyötyvänsä sääntelemättömistä oloista, hän toteaa.

Salmenperä painottaa kuitenkin, että markkinataloudessa toimittaessa työelämässä pätevät loppujen lopuksi samat lainalaisuudet kuin pörssiosakkeissakin. Ilman sääntöjä osakemarkkinat romahtaisivat nopeasti.

– ILO:n merkitys maailman sosiaalisen omanatuntona on edelleen kiistaton ja sen sopimukset ovat saaneet uutta merkitystä myös yritysten yhteiskuntavastuun sovelluksista: Yhä useammin yritykset omaksuvat kansainvälisessä toiminnassaan sopimusten periaatteet vapaaehtoisesti, Salmenperä arvelee.

Sopimusten hyväksyminen arvovalinta

Suomi on ollut lähes mallioppilas, mitä tulee ILO:n sopimusten ratifiointiin. Vuosien varrelta Salmenperää on kuitenkin jäänyt harmitamaan pari sopimusta, joita Suomi ei ole toistaiseksi hyväksynyt. Toinen on Kansainvälisessä työkonferenssissa kesällä 1976 hyväksyty yleissopimus (nro 143), joka koskee siirtolaisuuteen liittyviä väärinkäytöksiä sekä ulkomaalaisten työntekijöiden yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhtäläisen kohtelun edistämistä. Hallitus ei ole esittänyt

sopimuksen ratifiointia, vaikka tälle ei Salmenperän mielestä mitään isompia lainsäädäntöesteitä olekaan.

– Ulkomaalaisten työntekijöiden reilu kohtelu on nyt entistäkin tärkeämpää, jos – niin kuin sanotaan – todella halutaan edistää maahanmuuttoa työvoimapolitiisista syistä, Salmenperä muistuttaa. Hänen mielestään sopimuksen ratifiointi olisi Suomen taholta ennen kaikkea osoitus hyvästä ihmisoikeuspolitiikasta, johon ei ole tarvetta liittää sen kummempia hyötynäkökohtia.

Samoin itsenäisten maiden alkuperäis- ja heimokansoja koskeva yleissopimus (nro 169) vuodelta 1989 on yhä ratifioimatta, etupäässä siksi, että saamelaisten maanomistusoikeuksista ei ole päästy sopuun. Salmenperän mukaan tässäkin sopimuksessa on paljolti kysymys ihmisoikeuksista, mutta samalla se on myös kansakunnan sivistystasoa ja kulttuuritahtoa mittaava valinta.

– Kummassakin tapauksessa ratifiointivaikkeudet näyttävät osoittavan, etteivät valintamme kuvasta sellaista arvomaailmaa, jota varmasti tarvitsemme selviytyäksemme tulevaisuuden haasteista, hän toteaa.

Salmenperä on oikeustieteen lisenasiaatti. Hän on toiminut työympäristöpolitiikan johtajana työministeriössä vuodesta 1989 lähtien. Salmenperä on myös Suomen hallituksen edustaja ILO:n hallintoneuvostossa, jonka nykyinen kolmivuotiskausi päättyy kesällä 2008.

Salmenperä siirtyy eläkkeelle vuoden 2008 alussa. Samalla hän jättää Suomen ILO-neuvottelukunnan puheenjohtajan tehtävät. ■

Johtaja Matti Salmenperä Kansainvälisessä työkonferenssissa Genevessä kesällä 2006.

Työpaikkoja rauhantyyöhön Nepalissa

Kuva: J. Maillard/ILO

ILO on käynnistänyt Hollannin avustuksella Nepalissa hankkeen, jolla pyritään luomaan työpaikkoja rauhantilan edistämiseksi ja köyhyyden vähentämiseksi maassa. Tarkoituksena on että hankkeessa mukana olevissa paikallisissa yhteisöissä kehitetään työllistämistä ja kehittämissstrategioita yhteistyössä työnantajien ja paikallisen väestön kanssa.

Hankkeella kehitetään muun muassa paikallista

infrastruktuuria käyttäen paikallisia materiaaleja ja henkilöresursseja. Hankkeen myötä paikallisten talouksien odotetaan kehittyvän elinvoimaisiksi ja vähentävän siten poliittista epävakautta koko maassa. ■

Kuva: J. Maillard/ILO

ILO avustaa tsunamituhojen korjauksia Sri Lankassa

Tapaninpäivänä 2004 sattuneen massiivisen hyökyaaltonnettomuuden tuhoja yhä korjataan eri puolilla Aasiaa. Myös Kansainvälinen työjärjestö ILO on ollut aktiivisesti mukana. Äskettäin se sopi Sri Lankan hallituksen kanssa yhteistyöhankkeesta, jolla elvytetään paikallista elinkeinotoimintaa, rakennetaan infrastruktuuria ja parannetaan palveluja.

ILO tarjoaa Sri Lankan hallitukselle teknistä apua jälleenrakennushankkeiden suunnittelussa ja toimeenpanossa. On arvioitu, että tsunamin tuhojen korjaukset ja jälleenrakennus vie Sri Lankan hallitukselta vielä useamman vuoden. ■

Kuva: M. Crozet/ILO

Marshallsaarista ILO:n 181 jäsenvaltio

Tyynessä valtameressä sijaitsevasta Marshallin saarivaltiosta tuli ILO:n 181 jäsenvaltio 3. heinäkuuta sen jälkeen kun maan ulkoministeri **Gerald M. Zacios** oli kirjallisesti ILOlle toimittamassaan viestissä ilmoittanut maan virallisesti hyväksyvän ILO:n perustuslain ehdot.

Marshallsaarten tasavalta on ollut YK:n jäsen vuodesta 1991 lähtien. ■